

Leader (koodi M19)

Toimenpiteen kuvaus

Leader-toimenpide muodostuu seuraavista toimenpiteistä:

- 1) Tuki yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisstrategian mukaisten toimien täytäntöönpanoon (M19.2). Tukea myönnetään avustuksena kehittämishankkeeseen, yleishyödylliseen investointihankkeeseen tai yrityshankkeeseen. Toimenpiteet voivat olla paikallisia, alueellisia, alueiden välisiä tai kansainvälisiä kehittämis- tai yrityshankkeita.
- 2) Paikallisen toimintaryhmän yhteistyön valmistelu ja täytäntöönpano (M19.3). Tukea myönnetään julkisoikeudellisille ja yksityisoikeudellisille yhteisöille (mm. yhdistykset, järjestöt, osuuskunnat, Leader-ryhmät) alueiden välisen tai kansainvälisen hankkeen toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin.
- 3) Tuki toimintakustannuksiin ja toiminnan edistäminen (M19.4). Tukea myönnetään Leader-ryhmälle alueen toimijoiden aktivointiin, paikallista strategiaa koskevan toiminnan edistämiseen, sidosryhmien verkostoitumisen lisäämiseen sekä paikallisesta maaseudun kehittämisstrategiasta tiedon tuottamiseen ja välittämiseen. Lisäksi tukea myönnetään kustannuksiin, jotka liittyvät Leader-ryhmän toteuttaman paikallisen kehittämisstrategian hallinnointiin.

Toimenpiteen rahoituskehys ja rahoituksen toteuma 31.12.2018 sekä määrällinen tavoite

Toimenpiteen kehys on 300 milj. euroa, josta tuki yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisstrategian mukaisten toimien täytäntöönpanoon 217 milj. euroa, paikallisen Leader-ryhmän yhteistyön valmisteluun ja täytäntöönpanoon 23 milj. euroa ja tuki toimintakustannuksiin ja toiminnan edistämiseen 60 milj. euroa. Maksuina on toteutunut 90,4 milj. euroa, 6,0 milj. euroa ja 20,2 milj. euroa. Toimenpiteiden kehyksistä on vastaavasti sidottu 69 %, 64 % ja 56 %.

Tavoitteeksi on asetettu, että valittujen paikallisten toimintaryhmien määrä on 54 kpl, paikallisten toimintaryhmien kattama väestö 1,8 milj. ja tuetuissa yrityshankkeissa syntyy 1 700 työpaikkaa. Työpaikkoja vuoden 2018 loppuun mennessä oli kaikissa päättyneissä Leader-hankkeissa syntynyt 825.

Saatu aikaan 31.12.2018 mennessä

Leader-ryhmien rahoittamat hankkeet tukivat laajasti ja monipuolisesti paikallisten kehittämisstrategioiden toteuttamista. Hankkeissa tehtiin paljon yleishyödyllistä kehittämistä. Myös yritystukien kysyntä oli monilla alueilla vilkasta. Teemahankkeet toimivat hyvinä välineinä rahoittaa pieniä toimia ja aktivoida uusia toimijoita kehittämistyöhön. Hankkeiden tuloksia esitetään tarkemmin ao. toimenpiteiden tietosivuilla.

Vuoden 2018 loppuun mennessä Leader-ryhmien rahoittamia hankkeita oli hyväksytty yhteensä 3 464 kpl. Näistä 1 931 kpl oli maaseudun palvelujen ja kylien kehittämistä (M07), 1 178 kpl yritystoiminnan kehittämistä ja investointeja (M06 ja M04), 110 kpl yhteistyötä (M16) ja 53 kpl koulutusta ja tiedonvälitystä (M01). Kaikista Leader-hankkeista 87 kpl oli alueiden välisiä hankkeita, 18 kpl alueiden välisten ja kansainvälisten hankkeiden esiselvityksiä ja 17 kpl kansainvälisiä hankkeita.

Leader-ryhmien rahoittamista hankkeista oli vuoden loppuun mennessä päättynyt yhteensä 2 355 kpl ja käynnissä oli yhteensä 1 135 kpl, joista kehittämishankkeita oli 723 kpl, ja yritystukia 412 kpl.

Maa- ja metsätalousministeriö valitsi Leader-ryhmät ja hyväksyi paikalliset maaseudun kehittämisstrategiat 21.1.2015. Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto ja Leader-ryhmät solmivat sopimukset strategian toteuttamisesta osana Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 7.4.2015. Hanke- ja yritystukien ja toimintarahen haut käynnistyivät vuonna 2015 ja tukipäätöksen tekeminen kaikista tuista oli mahdollista vuonna 2016. Vuonna 2017 Leader-ryhmillä oli mahdollisuus hakea lisää rahoituskehystä ohjelmakauden ensimmäisessä kehystarkistuksessa. Kehystarkistuksen prosessi jatkui 2018.

Leader-ryhmien kattaman väestön määrä on 2,7 milj. henkilöä.

Leader-toimintatavan kehittämistä jatkettiin vuonna 2018 jatkamalla laatutyötä. Leader-ryhmät aloittivat vertaisauditointiprosessin. Leader-periaatteiden ja hallintomallin ulkopuolinen arviointi käynnistyi.

Linkkejä:

www.maaseutu.fi

www.leadersuomi.fi

[Agrikaattori](#)